

Belyaeva S.S., Panasenko L.M.
Cherkasy State Technological University

MARKETING POLICY OF HOSTELS

Summary

The analysis of the conceptual foundations of creation and the mechanism of application of the marketing policy of the institution for temporary accommodation, including hostels. The experience of the functioning of hostels in different countries. Investigated the possibility of adapting the best examples of hostels in Ukraine. Theoretical and applied aspects of organizational-economic mechanism of operation of hostels. Examples of marketing research needs and offers of accommodation in hostels, market segmentation.

Keywords: hostel, information, con juncture market, marketing, youth tourism, advertising, tourist accommodation, consumer market, student accommodation, travel, hostel.

УДК 332.122:330.3

ГЕНЕЗИС УЯВЛЕНЬ ЩОДО ВІДТВОРЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІУМУ

Бойченко Е.Б.

Інститут економіко-правових досліджень
Національної академії наук України

У статті уточнено сутність поняття відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму. Досліджено етимологію, генезис категорії «соціум» у вітчизняній та зарубіжній літературі. На підставі парадигми «регіон як соціум», де на перший план висувається відтворення соціального життя (населення та трудових ресурсів, освіти, охорони здоров'я, культури, навколишнього середовища тощо) та розвиток системи розселення, визначено сутність поняття «регіональний соціум».

Ключові слова: продуктивні сили, народ, населення, народонаселення, регіональний соціум.

Постановка проблеми. Відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму полягає у розумінні того, що людина є головною продуктивною силою суспільства, творцем матеріальних благ, яка забезпечує розвиток та інтенсифікацію виробництва. Безперечним є той факт, що у сучасному суспільстві створення та використання новітніх технологій є пріоритетною умовою розвитку економіки, що у свою чергу, забезпечує їй конкурентоспроможність на світовому ринку. Отже, людина, а саме її трудовий потенціал, який виявляється у стані здоров'я, освіті, професіональному досвіді, знаннях, здібностях, творчій активності індивіда тощо, забезпечує науково-технічний прогрес суспільства. Це обумовлює актуальність дослідження всіх аспектів відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму, особливо в умовах трансформаційних перетворень, що відбуваються в українському суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням визначення сутності продуктивних сил присвячені роботи таких вчених, як В.Д. Клиновий [1], С.В. Мочерний [2] та інші. Дослідженнями етимології, генезису категорії «регіональний соціум» займалися В.П. Андрущенко та М.І. Горлач [10; 13], В.Г. Скотний [14] та інші вчені.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на підвищений інтерес науковців до обраної проблематики, дослідження процесів відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму не втрачають актуальності. Недостатність розроблення обраної проблематики в сучасній вітчизняній науці ускладнюють дослідження особливостей життєдіяльності

регіонального соціуму, які створюють умови для відтворення продуктивних сил регіону.

Мета статті. Головною метою цього дослідження є визначення генезису поняття відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму.

Виклад основного матеріалу. У сучасній науці [1] під продуктивними силами розуміється система факторів виробництва, яка забезпечує перетворення речовин природи, відповідно до потреб людей створює матеріальні та духовні блага і визначає зростання продуктивності суспільної праці. У економічній теорії факторами виробництва визначені наступні: земля – природні багатства дані самою природою, тобто всі природні ресурси (землі, ліси, води, родовища); праця – робоча сила, головна особливість якої полягає в тому, що праця невіддільна від людини, від його робочої сили і тому має соціальний, економічний і політичний аспект; капітал – наявні, вироблені засоби виробництва, фінансовий капітал, тобто сукупність майна, використаного для отримання прибутку. Взаємозв'язок цих складових обумовлює певний рівень розвитку продуктивних сил.

Відтворення як економічна категорія означає безперервне відновлення виробництва товарів, послуг та духовних благ, на основі якого здійснюється відтворення всіх елементів економічної системи – продуктивних сил, техніко-економічних, організаційно-економічних та виробничих відносин (або відносин економічної власності), а також господарського механізму [2, с. 223]. Отже, відтворення продуктивних сил доцільно розглядати як процес безперервного відновлення усіх факторів виробництва, а саме природних ресурсів, робочої сили, засобів виробництва.

Відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму полягає у відновленні робочої сили як головного ресурсу економіки та яка є основним елементом виробництва. Під робочою силою розуміється здатність людини до праці, сукупність її фізичних, інтелектуальних здібностей, набутих знань і досвіду, а також бажання отримання нових знань, які використовуються у процесі виробництва матеріальних благ. Важливо звернути увагу на те що, робоча сила є невіддільною від індивіда. Доведено, що робоча сила існує в особі людини-працівника. Саме людина та її здатність до праці є основним елементом виробництва [3, с. 282].

У сучасному суспільстві відбувається прискорення темпів техніко-технологічного оновлення виробництва, яке потребує відповідного рівня освіти, володіння технікою та обізнаності з новими технологіями. Отже, виникає потреба до зміни якісних характеристик робочої сили. А саме, необхідною, перш за все, стає процедура оновлення професійних знань, які мають бути фундаментальними, легко трансформованими та модельованими. Важливими стають питання збереження та відновлення здоров'я, культурного розвитку робочої сили, що забезпечують, у тому числі, відповідну продуктивну працю, її культуру та стиль поведінки працівника. Іншими словами виникають нові вимоги до відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму.

Для розкриття сутності регіонального соціуму виникає необхідність уточнення таких категорій, як «народ», «населення», «народонаселення» та «соціум». Існування значної кількості синонімів цих понять, які взагалі визначають розуміння одне через одного, недостатність їх наукового опрацювання не дозволяють чітко визначити ці категорії. Так, синонімами до слова «народ» є нація, етнос, популяція, електорат, і в тому числі означає те, що і слово «населення» [4]. Отже, визначення поняття «народ» через «населення» мало сприяє проясненню сутності цих категорій.

Етимологічно слово «народ» походить від грецького *ἔθνος* (етнос). Семантика слова доводить, що воно походить від народу, під яким слід розуміти: по-перше, групу осіб, об'єднаних спільними інтересами, політичними і релігійними поглядами (XIII–XIV ст.); по-друге, рід, плем'я, нащадків (XV ст.); по-третє, людей, які належать до однієї етнічної спільності (XVII ст.). У В. Даля народ – люд, народ у відомому просторі; люди взагалі; плем'я; жителі країни, що говорять однією мовою; обивателі держави, країни, що знаходиться під одним управлінням; чернь, простолюдини, нижчі за станом; безліч людей [4].

У демографічному енциклопедичному словнику під народом розуміється велика група людей, пов'язаних, насамперед, місцем свого походження або проживання; все населення певної країни. У наукових дослідженнях вживається, по-перше, у соціально-політичному значенні – шари і класи суспільства, які беруть участь у прогресивному історичному розвитку; по-друге, в етнічному – позначення усіх видів етнічних спільнот [5, с. 267].

Семантика поняття населення виходить із давньоруської епохи. За той період відзначають лише одне його значення – заселення (XI ст.), що маніфестує відносну обжитість якоїсь території, поза зв'язком із гомогенністю спільності, яка її населяє, за родовими (етнічними), культурними, мовними та іншими ознаками. Із початку XIX ст. визначають як заселення якоїсь території жителями, народом [6]. Та ж сама семантика слова «населення» відзначається в радянському періоді історії України: населення – 1) жителі, люди, що проживають в яко-

му-небудь місці; 2) сукупність людей, що живуть на певній території; народонаселення [7].

У сучасних дослідженнях під населенням розуміють сукупність людей, що постійно живуть у межах якоїсь конкретно вказаної території (район, місто, область, частина країни, країна, континент чи вся Земна куля тощо).

Із погляду правового устрою держави, під населенням розуміється вся сукупність індивідів, що проживають в даній державі або місцевості. Включає як громадян, так і іноземців, що постійно проживають, та осіб без громадянства [8].

Розмежування понять «народ» і «населення» існує і в інших європейських мовах: в англійській «народ» – це *people*, а населення – *population*. У німецькій – *das Volk* та *die Bevölkerung*; у французькій – *personnes* і *population* відповідно.

У Демографічному енциклопедичному словнику стверджується, що поняття «населення» є тим самим, що і «народонаселення». Отже, виникає необхідність більш точного визначення поняття «народонаселення».

Практично у всіх сучасних словниках та енциклопедіях при найбільш загальному визначенні під поняттям «народонаселення» розуміється сукупність людей, які живуть на певній території. На кожному етапі розвитку людського суспільства народонаселення виступає як конкретно-історична сукупність людей, що визначає його соціально-часову і просторово-територіальну характеристику. Люди, будучи пов'язаними між собою певною єдністю (державно-політичною, економічною, соціальною, етнічною, релігійною та ін.), здійснюють свою життєдіяльність у межах територіального простору, утворюючи відносно стійкі сукупності [5, с. 268].

Таким чином, поняття «народонаселення» за формою співпадає з поняттями «народ» та «населення», але за суттю це різні категорії. Взагалі, під поняттям «народ» слід розуміти усіх людей певної країни, що беруть участь в прогресивному історичному розвитку та яких об'єднують національність, спільна історія, мова, матеріальна та духовна культура та ін. Сутність поняття «населення» полягає у визначенні його як категорії, що надає можливість охарактеризувати певний народ, враховуючи процеси його життєдіяльності, що відбуваються. Населення – це термін, який скоріше відноситься до статистики та поєднаної з нею демографії. При цьому важливою ознакою поняття «народонаселення», яке складається з об'єднання попередніх двох категорій, є постійне поновлення шляхом безперервної зміни поколінь людей, що народжуються та розвиваються, тобто відбувається процес відтворення. Ці процеси характеризуються безперервними кількісними та якісними змінами у структурі населення відповідної території.

За сучасних умов розвитку України відбувається переосмислення поняття «соціум». Етимологія самого слова пов'язана з лат. *socium*, що означає спільне, загальне, об'єднання всієї сукупності історично усталених форм спільної життєдіяльності людей. Дослідження наукових праць, як сучасних, так і історичних, дозволяють стверджувати, що у переважній більшості тлумачення понять «соціум» і «суспільство» є тотожними та рівноцінними. Так, словник синонімів дає поняття «соціум» як тотожне значенням «суспільність» та «спільність» [9].

У філософському словнику соціальних термінів під соціумом розуміється система спільного співжиття людей, особливий спосіб життя живих організмів, головними ознаками яких є свідомість, цілеспрямована діяльність, спілкування, генетичний

і функціональний зв'язок, що зумовлює створення відмінного від природи предметно-духовного світу культури; предметне буття людини, її предметне існування в середовищі культури. Соціум – це діяльне спілкування людей, їхня творчість в усіх галузях суспільного життя: створення матеріальних і духовних цінностей, перетворення природи, формування певних людських якостей. Вища форма соціуму – суспільство як цілісна система. Інші різновиди соціуму – родові та сімейно-споріднені, соціально-класові, національно-етнічні, територіально-поселенські спільності. Будь-який соціум є певною цілісністю, що здатна самовідтворюватися, а також відносно автономним утворенням, що взаємодіє з іншими соціальними спільнотами. Для кожного соціуму характерна властива йому система регулювання діяльності соціальних спільностей, груп та індивідів, які охоплені саме соціумом. Це соціальні норми, закріплені в традиціях. Це певна система правових нормативів та прописної моралі. Поняття «соціум» використовується соціальною теорією для характеристики соціально-культурної цілісності, взаємин індивідів, що утворюють соціум як певну окрему соціальну спільність, у межах якої відбувається соціалізація індивідів, здійснюється їх життєдіяльність [10, с. 556–557].

А.М. Пилипенко розглядає соціум як сукупність усіх форм і способів взаємодії й об'єднання людей. У такому широкому розумінні суспільство включає все, що відрізняє цю систему від природно-космічних явищ, дозволяє розглянути створену людиною реальність як особливу форму руху матерії. Суспільство, як система взаємодії людей, визначається певними внутрішніми суперечностями – між природою й суспільством, різними соціальними спільнотами, суспільством й особистістю. Ці зв'язки стали основою для розроблення різноманітних соціологічних концепцій суспільства [11, с. 1].

На думку Г.Т. Тавадова, соціум – це велика стійка соціальна спільність, що характеризується єдністю умов життєдіяльності людей в якихось істотних відносинах і внаслідок цього – загальною культурою [12, с. 479].

В.П. Андрущенко та М.І. Горлач дають наступне визначення цього поняття: «Соціум – діяльне спілкування людей, їх творчість в усіх галузях суспільного життя..., певна цілісність, що здатна самовідтворюватися..., яка взаємодіє з іншими соціальними спільностями... Для кожного соціуму характерна власна система регулювання діяльності соціальних спільностей» [13, с. 336].

В.Г. Скотний вважає, що соціуму притаманне предметне життя. Людина діє в цьому випадку свідомо, передбачаючи наслідки своїх дій, виробляючи мету та способи реалізації своєї діяльності. Очевидно, що особливу роль у становленні людини в соціумі виконує її постійне спілкування з іншими, що за цих умов набуває вигляду соціальних відносин. Люди постійно обмінюються інформацією, фіксують набутий у процесі діяльності досвід, передають його з покоління в покоління [14, с. 246].

Досліджуючи поняття соціуму у сучасній довідковій літературі, можна зазначити, що у толкових словниках Т.Ф. Єфремової та Л.П. Крисіна соціум визначається як колектив людей, що характеризується спільністю соціального, економічного і культурного життя [15; 16].

С.І. Ожегов та Н.Ю. Шведова вважають, що зміст поняття «соціум» тотожний поняттю «суспільство», під яким вони розуміють сукупність людей, об'єднаних історично обумовленими соціальними формами спільного життя і діяльності [17, с. 440, с. 752].

У Сучасному великому тлумачному словнику російської мови дається визначення, яке характеризує соціум як, по-перше, людську спільноту як результат історично сформованих форм діяльності людей, та, по-друге, групу людей, об'єднаних за якими-небудь (професійними, культурними та ін.) ознаками.

У словнику іноземних слів М.Г. Комлева соціум розглядається як суспільство, соціальне середовище людини, сукупність історично сформованих форм діяльності людей.

Для визначення сутності поняття «регіональний соціум» виникає необхідність пояснення, що є сам регіон. Сучасний період розвитку характеризується посиленням ролі регіону на національному рівні та регіональних утворень на наднаціональному рівні. При цьому регіоналізацію, під якою слід розуміти появу і розвиток нових інституційних форм, що відповідають новій ролі регіонів у процесі прийняття рішень на національному та наднаціональному рівнях, можна розглядати як похідну від глобалізації, спрямовану на знаходження ідентичності соціуму, який проживає на певній території [18, с. 11].

Регіон являє собою частину території країни «зі специфічними природно-кліматичними та економічними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил з урахуванням демографічних, історичних, соціальних особливостей, розвиток якої відбувається на основі законів національної та регіональної економіки, у результаті чого формуються регіональні економічні відносини» [19, с. 164].

Сучасні наукові дослідження, присвячені регіональній економіці, розглядають регіон як багатофункціональну та багатоаспектну систему. Найбільшого поширення набули такі його парадигми: 1) регіон як квазідержавна; 2) регіон як квазікорпорація; 3) регіон як ринок (ринковий ареал); 4) регіон як соціум [20]; 5) регіон як одиниця адміністративно-територіального облаштування; 6) регіон як територія; 7) регіон як простір; 8) регіон як система [18, с. 11].

Парадигма «регіон як соціум» висуває на перший план відтворення соціального життя (населення та трудових ресурсів, освіти, охорони здоров'я, культури, навколишнього середовища тощо) і розвиток системи розселення. Даний підхід є ширшим за економічний. Він включає культурні, освітні, медичні, соціально-психологічні, політичні та інші аспекти життя регіонального соціуму [20]. Виділення такої парадигми охоплює всі умови відтворення соціального життя населення, визначає її як один із найважливіших підходів при встановленні сутності поняття «регіон».

Таким чином, населення регіону, що представляє собою стійку соціальну спільність і характеризується єдністю умов життєдіяльності, спільністю культури, правомірно розглядається в якості соціуму. Слід зазначити, що на сьогодні, при досить широкому дослідженні таких понять та явищ, як «соціум» та «регіон», тлумаченню поняття «регіональний соціум», дослідженню механізмів його життєдіяльності у межах відповідної території, за умов ускладнення соціального життя населення приділяється значно менше уваги вчених. Це, у свою чергу, потребує додаткових наукових досліджень.

Узагальнюючи результати існуючих підходів до визначення регіонального соціуму та враховуючи сучасні політичні, економічні та соціальні процеси, що відбуваються у суспільстві, можна надати наступне визначення сутності цього поняття. Під регіональним соціумом як соціально-економічною категорією доцільно розуміти сукупність індивідів, які об'єднані у територіальну стійку соціальну спільність, що забезпечує соціально-економічний

розвиток відповідної території, яку поєднують загальні умови життєдіяльності в єдиному природно-географічному, політичному, правовому, економічному, соціальному, інформаційному, освітньому, культурному, релігійному, етнічному та ін. просторі та яка має особисті розбіжності у межах національних, соціальних та політичних груп.

Висновки. Доведено, що під соціумом мається на увазі велика стійка соціальна спільність, яка характеризується єдністю умов життєдіяльності людей в якихось істотних відносинах і внаслідок цього спільністю культури. Вищою формою соціуму є суспільство як цілісна соціальна система.

Під регіональним соціумом як соціально-економічною категорією доцільно розуміти сукупність індивідуумів, які об'єднанні у територіальну стійку соціальну спільність, що забезпечує соціально-економічний розвиток відповідної території, яку поєд-

нують загальні умови життєдіяльності в єдиному природно-географічному, політичному, правовому, економічному, соціальному, інформаційному, освітньому, культурному, релігійному, етнічному та ін. просторі та яка має особисті розбіжності у межах національних, соціальних та політичних груп.

Таким чином, правомірним є теза про те, що відтворення продуктивних сил в контексті розвитку регіонального соціуму відбувається на засадах поєднання місцевих особливостей із загальнодержавними тенденціями. Однак слід мати на увазі, що територіально стійка соціальна спільність при багатьох загальних рисах відрізняється істотними ознаками національного та соціального складу населення, якістю й укладом життя, національними традиціями, культурою і побутом та ін. Регіональний соціум ізоморфний і регіонально специфічно відтворює в собі загальні елементи і структуру соціуму в цілому.

Список літератури:

1. Клиновий Д. В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України: [навч. посібник] / Д. В. Клиновий, Т. В. Пепа. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 728 с.
2. Економічна енциклопедія: у 3 томах. / [редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – Т. 1. – 2000. – С. 864.
3. Економічний словник-довідник / [за ред. С. В. Мочерного]. – К.: Феміна, 1995. – 368 с.
4. Жидкевич Н. Народ и население / Н. Жидкевич // Отечественные записки. – 2012. – № 1 (46). [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://www.strana-oz.ru/2012/1/narod-i-naselenie>
5. Демографический энциклопедический словарь [гл. ред. Д. И. Валентей]. – М.: Сов. энциклопедия, 1985. – 608 с.
6. Васильев А. Д. Игры в слова: население вместо народа / А. Д. Васильев // Политическая лингвистика. – Вып. 3 (23). – Екатеринбург, 2007. – С. 60-69.
7. Толковый словарь русского языка: в 4 т. / Под ред. Д. Н. Ушакова. Т. 1. М., 1935; Т. 2. М., 1938; Т. 3. М., 1939; Т. 4. М., 1940. (Переиздавался в 1947-1948 гг.); Репринтное издание: М., 1995; М., 2000. [Электронный ресурс]. – Доступ до ресурса: <http://ushdict.narod.ru/>
8. Барихин А. Б. Большой юридический энциклопедический словарь / А. Б. Барихин. – М.: Книжный мир, 2004. – 719 с.
9. Словарь синонимов русского языка ASIS v8.2. [Электронный ресурс]. – Доступ до ресурса: <http://www.trishin.ru/left/dictionary/>
10. Філософський словник соціальних термінів / В. П. Андрущенко [та ін.; заг. ред. В. П. Андрущенко]. – [3-е вид., доп.]. – К.; Х.: Вид-во «Р.И.Ф.», 2005. – 672 с.
11. Пилипенко А. М. Суспільство як система соціального буття / А. М. Пилипенко // Мультиверсум. Філософський альманах. – 2005. – № 47. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_47/Rylypenko.htm
12. Тавадов Г. Т. Этнология: современный словарь-справочник / Г. Т. Тавадов. – М.: Диалог культур, 2007. – 704 с.
13. Соціальна філософія: короткий енциклопедичний словник / [заг. ред. і укл.: В. П. Андрущенко, М. І. Горлач]. – К., Х.: ВМП «Рубікон», 1997. – 400 с.
14. Скотний В. Г. Філософія: історичний і системний курс / В. Г. Скотний. – К.: Знання України, 2005. – 576 с.
15. Ефремова Т. Ф. Новый толково-словообразовательный словарь русского языка / Т. Ф. Ефремова. Издат.: Дрофа, Русский язык, 2000. – 1233 с. [Электронный ресурс]. – Доступ до ресурса: http://www.4tivo.com/kultura_iskustvo/21036-novyyj-tolkovo-slovoobrazovatelnyj.html
16. Крысин Л. П. Толковый словарь иноязычных слов / Л. П. Крысин. – М.: Эксмо, 2008. – 944 с. [Электронный ресурс]. – Доступ до ресурса: <http://www.opentextnn.ru/glossary/archaeography/?id=5462>
17. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка: 80 тысяч слов и фразеологический выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова; Российская академия наук. Институт русского языка им. В. В. Виноградова. – [4-е изд., доп.]. – М.: Азбуковник, 1997. – 944 с.
18. Василенко Д. В. Экономическая диагностика функционирования региона: методы, способы, формы: монография [Текст] / Д. В. Василенко; науч. ред. В. Н. Василенко; НАН Украины; Ин-т экономико-прав. исследований. – Донецк: Юго Восток, 2013. – 207 с.
19. Економічна енциклопедія [Текст]: у 3-х томах. Т. 3. / [ред. С. В. Мочерний]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
20. Гранберг А. Г. Основы региональной экономики: [учебник для студ. вузов] / А. Г. Гранберг; Гос. ун-т, Высшая школа экономики. – [3-е изд.]. – М.: ГУ-ВШЭ, 2003. – 492 с.

Бойченко Э.Б.

Институт экономико-правовых исследований
Национальной академии наук Украины

ГЕНЕЗИС ПРЕДСТАВЛЕНИЙ О ВОСПРОИЗВОДСТВЕ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХ СИЛ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО СОЦИУМА

Аннотация

В статье уточнена сущность понятия воспроизводства производительных сил в контексте развития регионального социума. Исследованы этимология, генезис категории «социум» в отечественной и зарубежной литературе. На основании парадигмы «регион как социум», где на первый план выдвигается воспроизводство социальной жизни (населения и трудовых ресурсов, образования, здравоохранения, культуры, окружающей среды и т.д.) и развитие системы расселения, определена сущность понятия «региональный социум».

Ключевые слова: производительные силы, народ, население, народонаселение, региональный социум.

Boychenko E.B.

Institute of Economic and Legal Research
National Academy of Sciences of Ukraine

THE GENESIS OF IDEAS ABOUT THE REPRODUCTION OF THE PRODUCTIVE FORCES IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF THE REGIONAL SOCIETY

Summary

The article specifies the essence of the concept of the reproduction of the productive forces in the context of the development of the regional society. Studied etymology, the Genesis of the category «society» in the domestic and foreign literature. On the basis of the paradigm of the «region as a society» where there is reproduction of social life (population and labor resources, education, health, culture, environment, etc.) and the development of the settlement system, defined the essence of the concept «regional society».

Keywords: productive forces, people, population, regional society.

УДК 351.863(477)

КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЕРЖАВИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТИВ

Вінічук М.В.

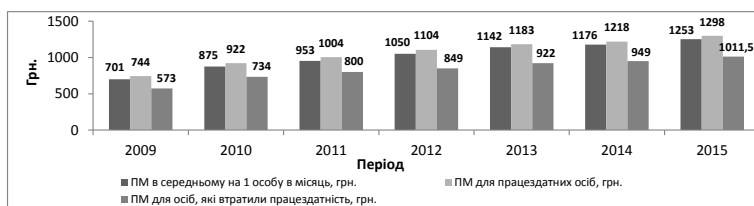
Львівський державний університет внутрішніх справ

Розглянуто проблему консолідації фінансових ресурсів держави для підвищення соціальних стандартів. Окреслено місце соціальної політики держави в системі соціальної безпеки України. Проаналізовано основні соціальні стандарти та гарантії в Україні. Визначено методологічні засади формування системи соціальної безпеки з дотриманням положень концепції соціально орієнтованої економіки. Запропоновано механізм залучення обмежених фінансових ресурсів на соціальні цілі.

Ключові слова: соціальна безпека, соціальна політика, соціальна функція державного управління, рівень життя населення, соціальні стандарти.

Постановка проблеми. В умовах фінансової глобалізації та загострення питання інтеграції економіки України у світовий економічний простір надзвичайно важливим виявляється консолідація фінансових ресурсів держави для підвищення

соціальних стандартів. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку країни, під впливом дефіциту бюджету, тінізації економіки, збройного конфлікту на Сході держави, зниження обсягу фінансування усіх сфер економіки, що супроводжується зниженням доходів населення та їх купівельної спроможності, збільшенням рівня бідності та безробіття, реформування вітчизняної системи соціального захисту населення відбувається досить повільно і провокує загострення напруженої соціально-економічної ситуації в суспільстві. Сьогодні надзвичайно гострою постає проблема збільшення обсягів державного фінансування соціальної сфери та їх раціонального використання, так як не спо-

Рис. 1. Динаміка розміру прожиткового мінімуму різних категорій осіб в Україні за 2009-2015 рр., грн.

Джерело: [2]

© Вінічук М.В., 2015